

Hydroenzymatická extrakce nabízí nový pohled na terapii parazitóz

MUDr. Eva Klimešová, PharmDr. Lucie Kotlářová

Fytoterapie sehrává důležitou roli v léčbě jak běžných, tak chronických onemocnění. Účinek rostlinných výtažků však jednoznačně závisí na způsobu extrakce. O metodě enzymatické katalýzy E.I.E. platí, že jejím výsledkem není extrakt, ale celá rostlina v tekuté formě.

Významným handicapem většiny rostlinných výtažků je skutečnost, že výrobce se snaží vyextrahovat z léčivky jednu látku, která je považována za účinnou. Jak však ukazuje výzkum i běžná empirie, účinek výtažku je o to větší, o co více látek se z rostliny do extraktu dostane. Právě snaha o získání maximálního spektra obsahových látek vedla např. italskou společnost Erbenobili k využití postupů, jejichž kořeny sahají až k tzv. spagyrické metodě, kterou popsal již slavný Paracelsus (více viz *Biotherapeutics* 1/2017, str. 24–28).

Tatáž snaha, avšak podložená metodou zcela odlišnou, vyznačuje přípravky různých obsahů, využití i názvů, spojené však před samotným názvem zkratkou E.I.E., která znamená hydroenzymatickou extrakci. Označuje právě zmíněnou metodu, jejímiž objeviteli jsou odborníci z univerzity v italské Bologni a kterou je enzymatická katalýza. Úlohy poprvé s ní obeznámit české lékaře se v rámci Akademie FRM 16. března 2018 ujaly dvě ženy – medicínská ředitelka společnosti Edukafarm **PharmDr. Lucie Kotlářová** vysvětlila podstatu a ambulantní specialista z Třeboně **MUDr. Eva Klimešová** prezentovala první klinické zkušenosti s využitím přípravku E.I.E. Antelm, určeného pro parazitózy.

E.I.E. je tekutá rostlina

Dr. Kotlářová zahájila svou prezentaci zodpovězením zdánlivě samozřejmé otázky, proč se v medicíně využívají rostlinné zdroje: „Léčivky jsou účinné proto, že jsme s rostlinami evolučně spjati, naší společnou základní stavební jednotkou je buňka. Rostlina z povahy své existence, kdy se nemůže spásit útekem před vlivy, jako jsou např. klimatické změny, radiace, znečištění, mikrobiální infekce, musí mít schopnost syntetizovat veškeré molekuly potřebné pro obranu. Jde o komplexní mix, zajišťující rostlině cosi jako mikrolékárničku, která, dokážeme-li ji získat, může stejně dobře sloužit i nám,“ zaznělo na úvod.

Avšak první věcí, která tomu brání, je buněčná stěna obklopující rostlinnou buňku. Je tak pevná, že naše bohaté trávicí enzymy ji dokážou pouze narušit, takže po průchodu rostliny naším trávicím traktem nezískává z ní lidský organismus zdaleka vše, co cenného obsahuje. A právě cílené narušení rostliny enzymatickou katalýzou, jakési její řekněme „předtrávení“, umožňuje dát onomu cennému obsahu takovou biochemickou strukturu, s jejíž vstřebáním si již lidský organismus poradí. V této struktuře se nacházejí jak hlavní obsahové substance, tak ostatní podpůrné látky čili celý komplex rostliny – fytokomplex.

Enzymy jsou bílkovinné struktury urychlující v lidském organismu, který je na ně velice bohatý, biochemické reakce. Skládají se z aminokyselin

a mají takovou strukturu, aby zapadly do příslušné reakce, již urychlují. Enzymy lze metaforicky pojmenovat jako „molekulární nůžky“, které selektivně narušují chemické oblasti potravy a tak zajišťují lepší vstřebatelnost aktivních obsahových látek.

Jejich působení ukázala dr. Kotlářová na příkladu vztahu polysacharidů a aktivních látek: „Ty mohou být mezi polysacharidy volně nebo mohou na polysacharidy navázané nebo mohou být jejich součástí. Extrakce pomocí alkoholu a vody vytáhne to, co je v rostlině relativně chemicky volné, hůře se však podaří rozštěpit vazbu. Pomocí enzymů, jež molekulární struktury rozštěpí a látky z nich uvolní, získáme štěpy s obsahovými látkami, k nimž bychom se jinak nedostali. Získáváme fragmenty, které jsou velmi dobře vstřebatelné; enzymatická katalýza tyto pevně svázané aktivní látky vytáhne. Takto získané extrakty jsou extrémně sladké, protože obsah buněk je sladký, jen my to necítíme, protože tak biochemicky daleko se v průběhu trávení nikdy nedostaneme.“

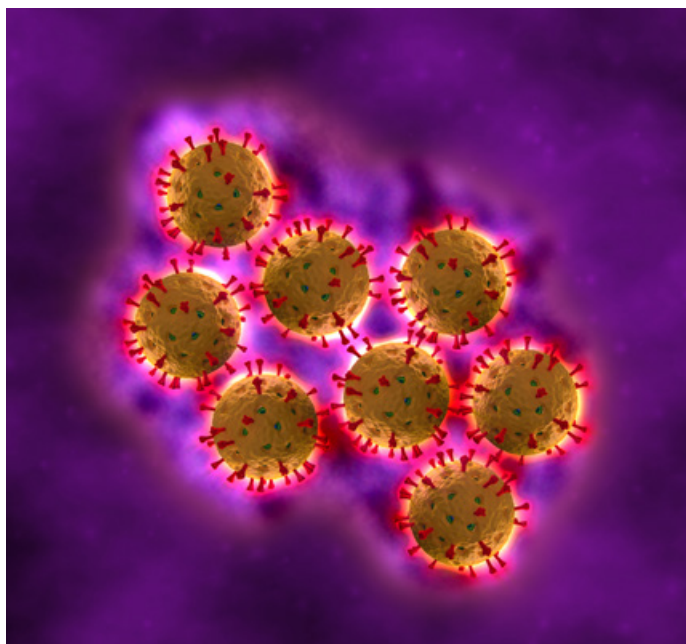
Spojíme-li E.I.E. metodou např. harpagofyt a černý rybíz, synergii se jejich antioxidační kapacita zvýší o 166 %.

Jiný příklad, přímo od rostlinného zdroje, ukazuje, že ke kompletní oxidaci vitamínu C dojde v přirozeném fytokomplexu pomeranče za 10 dní, zatímco je-li vitamín C ve volném roztoku, proběhne oxidace již během 24 hodin.



MUDr. Klimešová zdůraznila diagnostický význam termografie.

Molekulární hmotnost extraktů získaných tradičními metodami se pohybuje většinou okolo 2 mikronů, částečně 0,2 mikronu. U enzymatických extraktů vykazuje větší část frakcí hodnoty 1 či 5 kilodaltonů, což jsou největší popsané molekulární fragmenty. Získání obsahu rostliny lze prokázat chromatograficky, kdy metodou E.I.E. přechází do extraktu téměř 100 % aktivních molekul, navíc v biodostupné formě, zatímco macerací ve vodném roztoku a alkoholu je to zhruba třetina. Také z pohledu na podíl zbytkových látek je patrné, že metodou



E.I.E. dostáváme násobky účinných látek. „V exaktním slova smyslu to, co získáváme pomocí metody E.I.E., není extrakt, ale rostlina v tekuté formě,“ uvedla dr. Kotlářová.

Z kvalitativního úhlu pohledu je pak jedním z výrazných benefitů synergický účinek E.I.E. přípravků, neboť s hlavními účinnými substancemi spolupůsobí podpůrné látky. Spojíme-li E.I.E. metodou např. harpagofyt a černý rybíz, synergií se jejich antioxidační kapacita zvýší o 166 %. Jiný příklad, přímo od rostlinného zdroje, ukazuje, že ke kompletní oxidaci vitamínu C dojde v přirozeném fytokomplexu pomeranče za 10 dní, zatímco je-li vitamín C ve volném roztoku, proběhne oxidace již během 24 hodin. Podpůrné látky antioxidanty při spojení rybízu a harpagofytu chrání. U průmyslových extraktů, jež podpůrné látky neobsahují, jen hlavní účinné substance, došlo při spojení harpagofytu a černého rybízu ke zvýšení antioxidační kapacity pouze o 33 %. Zde spočívá příčina dalšího benefitu, kdy do E.I.E. přípravků není nutné přidávat konzervanty, sladidla či alkohol, přičemž bez alkoholu se běžnými extrakčními metodami nic neuchová. Pokud jde o vitamín C, šípek kromě něj obsahuje také mangan, železo, hořčík, sodík, vitamíny skupiny B a další látky. Podpůrný efekt je zde evidentní, byť ještě není chemicky zcela rozklíčovaný.

Virus, bakterie a parazit vytvářejí symbiotické společenství

Spolu s metodou E.I.E. byla na semináři podrobněji představena antiparaziticky působící směs – E.I.E. Antelm. Důvodem byla skutečnost, že pouze ta byla zatím vyzkoušena v klinické praxi. Bylo to nanejvýš aktuální, neboť promořenost populace parazity je vysoká, s čímž nekoreponduje spektrem ani účinky terapeutické instrumentarium, jež máme

k dispozici. „Navíc některé účinné látky mizejí z trhu, např. pyrrvinium si dnes maminky vozí z Německa. Taková situace logicky budí snahy hledat nová a přírodní antiparazitika,“ zakončila svou prezentaci dr. Kotlářová.



Přípravek E.I.E. Antelm se skládá z *Cucurbita pepo* (dýňové semeno), *Artemisia vulgaris* (pelyněk černobýl), *Syzygium aromaticum* (hřebíček vonný) a *Commiphora myrrha* – myrha. Tyto obsahové látky se tradičně používají při potlačování životaschopnosti parazitů. *Cucurbita pepo* obsahuje 1% pyrrolizidinových alkaloidů, které mají popsaný účinek na paralýzu vermes ve střevech. U *Artemisia vulgaris* je popisováno také oslabení životaschopnosti vermes, a to tak, že dochází k uvolnění parazitů z jejich vazby na stěnu střeva a následnému vyloučení z těla stolicí. Působí také proti protozoům a zvyšuje sekreci žaludeční, zajímavý je i její účinek hepatoprotektivní. *Syzygium aromaticum* obsahuje esenciální olej eugenol, který se vyznačuje antihelmintickým, antimikrobiálním, protizánětlivým, spasmolytickým a sedativním efektem. *Commiphora myrrha* působí jako adstringens na střevní mukózu, s antimikrobiálním, antihelmintickým efektem a stimulačním účinkem na intestinální peristaltiku.

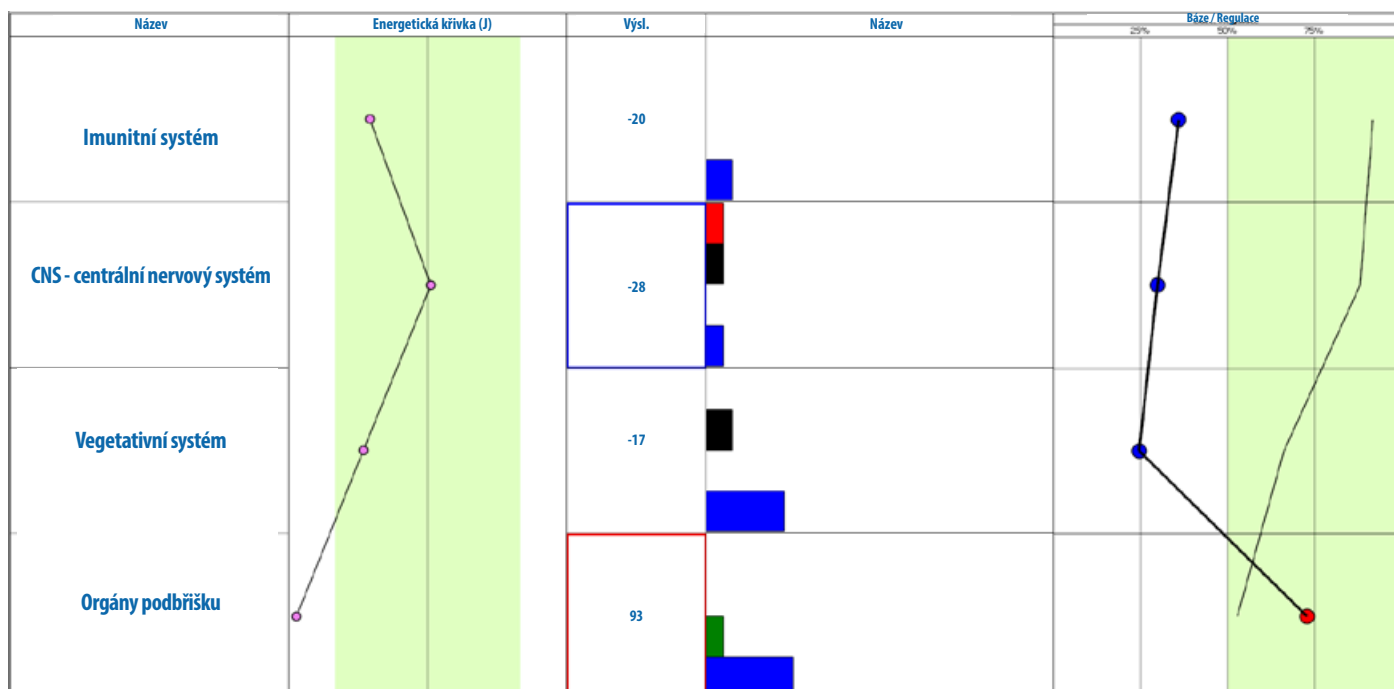
Účinnost E.I.E. Antelm testovala dva měsíce MUDr. Eva Klimešová, provozující v rámci třebošského Centra komplexní medicíny internistickou a revmatologickou ambulanci. Jihočeská lékařka má s terapií parazitóz bohaté zkušenosti, přednášela tuto problematiku na LF Jihočeské univerzity a neurologické parazitózy konzultuje se špičkovým parazitologickým pracovištěm v pražské Nemocnici na Bulovce. Teoretické znalosti si v poslední době obohatila důkladným prostudováním monografie německé lékařky Dr. Med. Ingrid Fonk Darmparasitosen in der Humanmedizin (2002).

VŠEOBECNÉ PŘÍZNAKY PARITÓZ:

- Kruhy pod očima
- Bledost
- Ekzém horních víček
- Otoky víček
- Ušní ekzémy
- Svědivý nos
- Krvácení z nosu
- Trhliny ústních koutků
- Akné
- Ztráta hmotnosti
- Nedostatek energie
- Porucha koncentrace
- Deprese
- Zimnice s třesavkou
- Velká chuť nebo hlad
- Potravinová intolerance
- Nesnášenlivost česneku
- Tachykardie
- Závratě
- Epiparoxysmy s negativním EEG
- Migrény, křeče
- Nedostatek Mg, K, Ca, B12, Fe
- Bolesti břicha, koliky
- Nutkání na stolicí
- Nechutenství
- Nadýmání
- Průjem

Tab.1

„Např. škrkavky má v sobě 85 % světové populace od malých dětí po starce, z čehož plyne, že nejčastěji se setkáváme se střevními parazitózami. Ty jsou jednou z příčin chronických recidivujících onemocnění a projevují se centrální poruchou imunity,“ uvedla svoji prezentaci dr. Klimešová. Nejspolehlivější parametr přítomnosti parazita v těle je zvýšená eosinofilie, která je však typická také pro alergiky a celou škálu dalších onemocnění. Další příznaků je celá řada (viz Tab. 1) a výskyt pěti z nich značí vysokou pravděpodobnost přítomnosti parazita v těle.



„Na Bulovce testují protilátky na následující chronické recidivující nemoci, vyvolané parazity: larvální toxokaróza, trichinelóza, echinokóza cystická, cysticerkóza a jaterní fasciolóza. U té dr. Fonk uvádí, že její původci, motolice *Fasciola hepatica* a *Fasciolopsis busci*, zapříčiňují také karcinom pankreatu, což je velmi důležitá informace, již jsem v žádném jiném literárním zdroji nenašla,“ upozornila dr. Klimešová a dodala: „Z přípravků, jež jsem na parazity za desítky let praxe vyzkoušela, E.I.E. Antelm působí nejlépe, účinek se dostavuje velmi rychle.“ Zkušenost s jeho podáváním poté doložila na dvou kazuistikách, z nichž stručně uvedeme komplikovanější případ.

Kazuistika

Jde o **47letého muže, učitele**. Od 4 let věku trpěl opakovaně zápalu plic a vysokými horečkami, 5krát ročně se opakovala ATB kúra, v 10 letech u něj byla provedena tonsilektomie pro *Streptococcus pyogenes*, trpěl recidivami herpes labialis (virotika bez efektu).

V roce 2009 u muže došlo k výřezu ploténky L5–S1, operace proběhla v březnu 2011. Pět měsíců po ní a po lázeňské léčbě došlo k postupnému zhoršování stavu (pooperační fibróza L5–S1 s projevy aktivity v jizvě, deformovaný neurální vak dle MRI vyšetření, perzistující lumbalgie, aplikována hyáza epidurálně /pro zabránění srůstu/). Anamnestické protilátky pozit. CMV, EBV, anamnestické protilátky pozit. proti chlamydiím – přeléčen Azitromycinem 500 mg 1-0-0 po dobu 3 dnů, potom 4 dny přestávka, celkem 3 balení.

V červnu 2011 přichází pacient pro přetrvávající bolesti dolní části zad s propagací do PDK lampasově, nemůže sedět, učí v poloze pololeže.

Obj.: asymetrie pánve, nejistá chůze po špičkách, hypostézie bérce PDK, kyčle omezená hybnost o 1/3 bilat., kolena a hlezna volná bez aktivity.

Terapie: Guna-Flam 2x10 gtt., Guna-Lympho 2x10 gtt, Eubioflor 2x10 gtt. a inj. - aplikace střídavě MD-Lumbar, MD Guna-Ischial a Guna-Hip. Po půl roce nastal ústup obtíží.

V prosinci 2017 pálení obou kyčlí, v zádech pocit otoku, únava, nespavost pro bolest, zažívací obtíže, praktikem nasazena terapie: Sirdalud 1-0-1, Meloxicam 1-0-0.

Obj.: blokáda SI, spasmus celé bederní páteře, trochanter+, asymetrie pánve l.dx., citlivost středního mezogastria kolem žaludku a celé hypogastrium, světlá stolice.

Provedeno vyšetření přístrojem pro termografickou diagnostiku TRD s výsledkem: hraniční regulace, dysregulace štítné žlázy, drážděna slinivka a játra, dysregulace tlustého střeva, slabost imunity, CNS a VNS. (viz. obrázek)

Terapie: Lipo-C-Askor tekutý 5 ml ráno, Lipo-C-Askor 0-0-2 cps., při obtížích přidal 1–2 cps navíc, aplikace MD-Lumbar, E.I.E. Antelm 2x 30 gtt – medikace 1 měsíc.

Stolice poté i 4krát denně, změna její barvy ze světle žluté na hnědou, bolesti v zádech menší intenzity – začal cvičit. Ústup bolesti páliového charakteru. Léčba nadále pokračuje.

„Dr. Fonk uvádí, že virus, bakterie a parazit utvářejí symbiotické společenství. Vzhledem k tomu, že parazit výrazně oslabuje imunitu, slábne také její reakce proti virům a bakteriím. Abychom imunitě odlehčili, je nutné začít eradikací parazita a teprve poté obou zbývajících patogenů. Kdybychom postupovali opačně, bakterií a virů by se pro slabost imunity jen velmi těžko šlo zbavit a všechny tři skupiny patogenů by nadále prosperovaly. Mám zkušenost, že nasazení antiparazitika, v našem případě E.I.E. Antelm, je však třeba doprovodit drenáží organismu, jinak dojde k jeho přetížení,“ uzavřela kazuistiku MUDr. Klimešová.

K doporučenému dávkování přípravku E.I.E. Antelm MUDr. Klimešová dodala, že při dávce 1 kapka/2 kg tělesné hmotnosti se u pacienta objevily průjemy. Když ji upravila na počáteční hodnotu 1 kapka/3 kg tělesné hmotnosti s tím, že je možné ji po čase zvýšit na dávku doporučenou, terapie proběhla rychle, účinně a bez jakýchkoli nežádoucích účinků.

PhDr. Pavel Taněv